

Onderwerp

Tijdelijke Fietsenstalling Spoorlaan

Datum	Augustus 2019	Naam en telefoon	A. Vos, 9275
Afdeling	IBOR-VS	Portefeuillehouder	J. van Orsouw

Wat adviseer je te besluiten?

1. *Het stallen van fietsen in de tijdelijke fietsenstalling Spoorlaan per 1 januari 2020 betaald te maken;*
2. *Hiervoor een tarief van € 0,50 per fiets per dag te vragen;*
3. *Het tekort van € 117.500,- voor de dekking (inclusief staartkosten¹) van de fietsenstalling Spoorlaan af te dekken vanuit de algemene middelen;*
4. *Voor te stellen om dit voor 2020 af te dekken vanuit de algemene middelen en dit bij de programmabegroting integraal af te wegen.*
5. *De raad over dit besluit te informeren.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De gemeenteraad heeft op 4 juli de motie Behoud bewaakte fietsenstalling Spoorlaan unaniem aangenomen. De motie stelt voor de fietsenstalling Spoorlaan open te houden zolang het pand beschikbaar is. Daarnaast stelt de motie voor om een parkeertarief in te voeren om de kosten van de stalling te dekken. Met dit advies werken wij die motie verder uit.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Dit advies draagt bij aan de opdracht van de gemeenteraad om de fietsenstalling Spoorlaan zo lang mogelijk open te houden. Verder draagt het bij aan het mobiliteitsbeleid van de gemeente waarin we het fietsgebruik willen bevorderen.

Welk resultaat willen we bereiken?

Met dit voorstel willen we twee doelen bereiken.

1. De fietsenstalling aan de Spoorlaan open houden zolang het pand beschikbaar is.
2. Een dekking voor (een deel) van de kosten van de stalling.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 De gemeenteraad heeft een motie hierover aangenomen

Op 4 juli 2019 heeft de raad unaniem een motie van de SP en PvdA aangenomen om de tijdelijke fietsenstalling aan de Spoorlaan open te houden. De motie stelt voor de fietsenstalling betaald te maken. Dit voorstel is een uitwerking van deze motie.

¹ Staartkosten zijn de kosten waaruit o.a. de medewerkers van het parkeerbedrijf betaald worden die belast zijn met het beheer van de fietsenstallingen en hier dus tijd aan besteden.

1.2 en 3.1 Hiermee bevorderen we het gebruik van de fiets voor treinreizigers

De bewaakte fietsenstalling aan de Spoorlaan wordt goed gewaardeerd. Door deze stalling open te houden zolang het kan, zorgen we ervoor dat het aantrekkelijk blijft om met de fiets naar het station te gaan. Zo bevorderen we het gebruik van de fiets als vervoersmiddel van en naar het station.

1.3 en 2.1 Hiermee kunnen we een deel van de kosten financieren

We verwachten dat we ongeveer € 26.000,- kunnen ophalen door de fietsenstalling Spoorlaan betaald te maken. Daarbij gaan we uit van een bedrag van € 0,50 per fiets per dag. Door het betaald maken zal een deel van de huidige gebruikers, naar de gratis stallingen rondom het station gaan. Het is lastig om een goede schatting te maken, maar we gaan er vanuit dat dit ongeveer de helft van de huidige gebruikers zal zijn. Het tekort van ongeveer € 117.500,- (dit is inclusief 15% staartkosten) willen dekken vanuit de algemene middelen.

2.2 Dit is een acceptabel tarief

We gaan er vanuit dat het tarief van € 0,50 per fiets per dag acceptabel is. Er is geen onderzoek gedaan naar acceptabele tarieven. Het bedrag van € 0,50 is onder andere in de media genoemd. Daar is wisselend op gereageerd, maar we merken dat voor veel gebruikers die willen betalen, dit een acceptabel tarief is. Een hoger tarief zal naar verwachting niet gaan werken, dan blijven te veel gebruikers weg. En een lager bedrag zal naar verwachting te weinig opleveren.

2.3 Een kostendekkend tarief wordt te hoog

De stalling wordt gemiddeld door 110.000 fietsers gebruikt. De jaarlijkse kosten zijn ongeveer € 126.000,- (€ 143.500,- inclusief staartkosten). Daarmee zou een kostendekkend tarief ruim € 1,- per fiets per dag. Voor de dagelijkse gebruikers zal dit naar verwachting te veel zijn. Een kostendekkend tarief heeft dus als gevolg dat het gebruik van de stalling zo sterk zal afnemen, dat ook een kostendekkend tarief niet haalbaar is.

3.1 Binnen het parkeerbedrijf en mobiliteitsfonds is geen dekking meer

De afgelopen jaren is de reserve van het parkeerbedrijf gebruikt om tegenvallende inkomsten uit het betaald parkeren op te vangen (o.a. de pilot) maar ook om de fietsenstalling Spoorlaan te betalen. De fietsenstalling is altijd tijdelijk geweest. Daarom is er geen jaarlijks een budget voor en is deze ook niet in de vaste begroting van het parkeerbedrijf verwerkt. Door de onttrekkingen uit de reserve de afgelopen jaren, is de reserve zelfs onder de minimumgrens gekomen. De reserve heeft daarom ook geen ruimte meer.

Het mobiliteitsfonds en het integraal uitvoeringsprogramma (IUP) zijn vooral bedoeld voor investeringen in het wegennet/openbare ruimte van Oss en niet voor het beheer van voorzieningen zoals fietsenstallingen. Voor 2019 hebben we de tijdelijke fietsenstalling éénmalig kunnen betalen vanuit het mobiliteitsfonds/IUP. Voor 2020 kan dit niet.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?

1.1 en 2.1 Dit is niet voldoende voor een kostendekkende exploitatie van de fietsenstalling

Spoorlaan

In de financiële paragraaf zijn de gevolgen van dit voorstel verder uitgewerkt. Daaruit blijkt dat we met € 0,50 per fiets per dag ongeveer één vijfde van de kosten (€ 26.000,- van de € 126.000,-) van deze stalling kunnen dekken. Er blijft dan afgerond € 100.000,- waar voor 2020 geen dekking voor is. Inclusief de 15% staartkosten wordt dit € 117.500,-. Hiervoor willen we dekking vragen uit de algemene middelen.

1.2 De stallingen van de NS en ProRail zijn gratis

Door het invoeren van het betaald parkeren in de fietsenstalling Spoorlaan, zullen gebruikers uitwijken naar de andere fietsenstallingen. De stallingen van de NS aan de noordkant van het station en de stalling van ProRail aan de zuidzijde van het station zijn namelijk gratis. Dit zorgt ervoor dat de inkomsten uit het betaald stallen lager zijn.

1.3 De stallingen van de NS en ProRail hebben voldoende restcapaciteit

Uit een parkeerdruk onderzoek eind 2018 blijkt dat de fietsenstallingen van ProRail en de NS nu nog voldoende restcapaciteit hebben om de fietsen uit de stalling Spoorlaan op te vangen. De stallingen van de NS en ProRail hebben een totale capaciteit van 2.312 plaatsen. De stalling Spoorlaan heeft er 625. Tijdens het onderzoek bleek dat er in de stallingen van ProRail en NS ongeveer 740 – 1.000 plaatsen vrij waren. Daarmee hebben de stallingen nu nog voldoende restcapaciteit om de gehele stalling Spoorlaan op te vangen.

1.4 en 2.2 Het gebruik van de fietsenstalling zal afnemen

Het invoeren van betaald parkeren in de fietsenstalling Spoorlaan zal er voor zorgen dat minder mensen deze stalling gaan gebruiken. We verwachten dat ongeveer de helft van de huidige gebruikers naar de andere stallingen vertrekt.

1.5 Dit leidt tot mogelijk meer zwerffietsen rondom het station

Door het betaald maken van de fietsenstalling zullen sommige fietsers de fiets buiten de stallingen neerzetten. Het risico op zwerffietsen neemt toe. Het is volgens de APV verboden, we zullen daarom extra inzetten op toezicht en het mogelijk wegslepen van fout gestalde fietsen.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

De tijdelijke fietsenstalling Spoorlaan kost € 143.500,- per jaar (2019, inclusief 15% staartkosten). Voor 2019 wordt deze eenmalig betaald vanuit het mobiliteitsfonds. Dit fonds is eigenlijk niet bedoeld om voorzieningen zoals een fietsenstalling mee te betalen. Voor 2020 is er vanuit het mobiliteitsfonds dan ook geen dekking.

Historie

De fietsenstalling aan de Spoorlaan is in 2014 opgericht, omdat de NS/ProRail de bestaande stallingen bij het station ging verbouwen. In 2013 had ProRail de stalling aan de zuidzijde al uitgebreid in het kader van Ruimte voor de Fiets (landelijk programma). Na deze werkzaamheden zou de stalling weer sluiten. Een motie die bijna door alle partijen is aangenomen van 12 november 2015 heeft het college opgedragen de stalling langer open te houden. In 2014 en 2015 is deze stalling door gebiedsbeheer via een eenmalige dekking betaald. Bij collegebesluit van 10 mei 2016 is besloten om voor 2016 en 2017 de stalling uit de reserve van het parkeerbedrijf te betalen. De NS heeft aangekondigd in 2018 de entree van de gebouwde fietsenstalling te veranderen. Het college heeft op 22 augustus 2017 besloten de stalling aan de Spoorlaan ook voor 2018 open te houden. Dit is ook uit de reserve van het parkeerbedrijf betaald. Voor de periode 2015-2018 is er dus € 360.000,- aan beheerkosten uit de reserve van het parkeerbedrijf gehaald. Op 28 augustus 2018 heeft het college besloten om de stalling aan de Spoorlaan ook in 2019 open te willen houden. De beheerkosten van inmiddels € 143.500,- (dit is inclusief staartkosten) zijn éénmalig ten laste gebracht van het mobiliteitsfonds.

De reserve van het parkeerbedrijf heeft geen dekking meer. De huidige stand is € 488.523,- en ligt daarmee onder de door de gemeenteraad vastgestelde minimumgrens van € 502.000,-. Door de effecten van onder andere de pilot, de crisis en het teruggelopen bezoek aan het centrum én dus het openhouden van de tijdelijke fietsenstalling Spoorlaan in de afgelopen jaren is de reserve naar haar minimumgrens gedaald. Daarmee is er binnen het parkeerbedrijf dus er geen dekking meer.

Voorgesteld tarief

Dit voorstel regelt het invoeren van betaald parkeren voor fietsen in de fietsenstalling Spoorlaan. Uitgangspunt is een tarief van € 0,50 per fiets per dag. In 2017 had de stalling ongeveer 115.000 gestalde fietsen, in 2018 nog 105.000. Uitgaande van een gemiddelde 110.000 levert dit voorstel dus maximaal € 55.000,-. We verwachten dat iets meer dan ongeveer de helft naar de gratis stallingen van ProRail en de NS zal gaan. De totale inkomsten van het betaald parkeren in deze fietsenstalling zullen dan maar verwachting € 26.000,- opleveren.

Dit levert nog een tekort op van ongeveer € 100.000,- voor 2020. Dit is € 117.500 inclusief de staartkosten. We stellen voor om dit voor 2020 af te dekken vanuit de algemene middelen en dit bij de programmabegroting integraal af te wegen.

Kostendekkend tarief

Om de fietsenstalling kostendekkend te maken, zal een tarief nodig zijn van meer dan € 1,- per fiets per dag. Omdat we verwachten dat een nog groter deel dan gebruik zal maken van de gratis stallingen van de NS en ProRail, zal het tarief voor de doelgroep die overblijft nog veel hoger moeten zijn om kostendekkend te blijven, met als gevolg een neerwaartse spiraal. We stellen dan ook vast dat een kostendekkend tarief niet mogelijk is.

b. Privacy

Dit voorstel heeft geen privacyrisico's.

c. Communicatie

Dit voorstel treft alleen de gebruikers van de fietsenstalling Spoorlaan. De invoering van het betaald parkeren in de fietsenstalling maken we bekend in Oss Actueel/via een persbericht en bij de fietsenstalling zelf. De aankondiging dat de stalling betaald wordt, wordt ruim van te voren opgehangen. Daarnaast passen we de teksten in het digitale loket aan.

De uitwerking van het betaald parkeren wordt ook met IBN verder afgestemd.

d. Uitvoering

De medewerkers van IBN krijgen een pinterminal om de betalingen te verwerken. Bij de ingang van de stalling hangen we borden op. We willen geen muntgeld of enige andere vorm van contant geld. De fietsenstalling heeft geen plek om dit veilig te bewaren en het risico voor de medewerkers wordt met contant geld te groot. Ook levert de verwerking van contant geld veel administratie op, het moet namelijk handmatig gecontroleerd worden. Daarnaast zijn de kosten voor de verwerking van muntgeld hoog.

e. Overlegd met

Het voorstel is afgestemd met:

- Berton Wijdeven, hoofd afdeling IBOR
- Luc Visschers, teamleider IBOR-VS
- Ellen Neelen, beleidsmedewerker LWE
- Marc Gieben, ass. vakbeheerder parkeerbedrijf IBOR-VS
- Ronald Arts, adviseur planning & control, F&C
- Wilco van Oorschot, bedrijfskundig medewerker IBOR-ST

Bijlagen

- Bijlage 1: varianten tariefberekeningen

Samenvatting

De gemeenteraad heeft een motie aangenomen om de tijdelijke fietsenstalling Spoorlaan in 2020 open te houden. Om de kosten van de stalling te dekken of te verlagen heeft de gemeenteraad voorgesteld om de fietsenstalling betaald te maken. Hiervoor wordt per 1 januari 2020 een tarief voorgesteld van € 0,50 per fiets per dag. We verwachten dat dit nog steeds een tekort oplevert van € 117.500,-. We stellen de raad voor om dit bij de programmabegroting uit de algemene middelen af te dekken.

Bijlage 1 – verschillende berekeningen tarieven

Er zijn geen onderzoeken bekend naar de effecten van het invoeren van betaald parkeren in een fietsenstalling. Voor dit voorstel hebben we daarom een aantal aannames gedaan op basis van reacties op de berichten in de media. In deze bijlage worden verschillende varianten op de financiële berekening benoemd, zodat inzichtelijk is wat effecten van de verschillende aannames zijn.

Voorgestelde variant

De voorgestelde variant gaat uit van een tarief van € 0,50 per fiets per dag. Op basis van reacties in de media verwachten we na het invoeren van betaald parkeren, dat iets meer dan de helft van de gebruikers niet meer naar de stalling Spoorlaan gaat. Van de 110.000 (per jaar) gebruikers houden we dan 55.000 over. Dit levert naar verwachting € 26.000,- op. Daarmee komen we nog € 100.000,- tekort (of € 117.500,- bij 15% staartkosten). Op basis van de beschikbare gegevens is de meest waarschijnlijke variant met de meest waarschijnlijke aannames.

Voorgestelde variant – positieve inschatting van gebruik

Deze variant heeft dezelfde uitgangspunten als de voorgestelde variant, alleen wordt het gebruik van de fietsenstalling hoger ingeschat, namelijk tweederde van de gebruikers blijft. In dat geval blijven van de 110.000 gebruikers er ongeveer 73.500 over. Dit levert dan € 36.850,- op, waarmee het tekort uitkomt op € 89.150,- (€ 102.522,- bij 15% staartkosten). We verwachten dat dit gebruik niet reëel is.

Voorgestelde variant – negatieve inschatting van gebruik

Deze variant heeft dezelfde uitgangspunten als de voorgestelde variant, alleen wordt het gebruik van de fietsenstalling lager ingeschat, namelijk eenderde van de gebruikers blijft. In dat geval blijven van de 110.000 gebruikers er ongeveer 37.400 over. Dit levert dan € 18.700,- op, waarmee het tekort uitkomt op € 107.300,- (€ 124.800,- bij 15% staartkosten). We verwachten dat dit gebruik niet reëel is.

Voorgestelde variant – hogere tarieven

Deze variant heeft dezelfde uitgangspunten als de voorgestelde variant, alleen wordt gerekend met een hoger tarief, namelijk € 0,75 of € 1,- per fiets per dag. Uitgaande van de 55.000 gebruikers levert dit respectievelijk € 41.250,- of € 55.000,- op. Het tekort komt dan uit op respectievelijk € 84.750 (€ 102.250,- bij 15% staartkosten) of € 71.000,- (€ 88.500,- bij 15% staartkosten). We verwachten niet dat dit reëel is. Door de hogere tarieven zal een groter deel van de gebruikers naar de gratis stallingen rondom het station gaan. Het bedrag dat we met het betaald parkeren dan ophalen zal waarschijnlijk lager, of veel lager, uitvallen dan hier genoemd.